

by byla odsouzena zaplatiti celek a spolužalovaní ostatní by později, kdyby žaloba byla po provedení sporu uznána odůvodněnou, byli odsouzeni ku zaplacení téhož celku solidárně s Marií B-ovou. Prvnímu soudci bude však nad to dle § 396 c. ř. s. zkoumati, zda nárok žalobní jak co do výše, tak i co do navrhované solidárnosti jest tvrzením žaloby opodstatněn a není-li snad důkazy po ruce jsoucími vyvrácen. Byť i tedy žalovaní byli společníky v rozepři dle § 11 čís. 1 c. ř. s. proto, že nárok žalobcův proti nim se opírá o tentýž skutkový i právní základ (tutéž smlouvu), nelze mluvit o nerozlučném společenství, jaké má na mysli § 14 c. ř. s. a nelze uznati, že námitky ostatních spolužalovaných přednesené při ústním jednání, prospěly spolužalované Marii B-ové tou měrou, že by byly odvrátily od ní účinky zmeškání povstalé jejím nedostavením se k ústnímu jednání.

Čís. 5900.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Souhlas druhého manžela s rozlukou (§ 16 zák.) musí býti zcela jasným a nemůže býti nahrazen prohlášením jeho právního zástupce. Nešetření § 16 písm. b) zákona působí zmatečnost řízení.

(Rozh. ze dne 30. března 1926, R II 84/26.)

Soud první stolice povolil k žádosti manžela rozluku manželství, dne 13. prosince 1922 dobrovolně rozvedeného. Rekursní soud zrušil napadené usnesení i s předchozím řízením a vrátil věc prvnímu soudu, by o ní po zákonu jednal a znovu rozhodl. Důvody: Ježto jde o manželství rozvedené teprve za platnosti rozlukového zákona, může v nesporném řízení býti vyslovena rozluka jen tehdy, souhlasí-li s ní oba manželé a soud nabude konaným šetřením přesvědčení, že je tu vskutku nepřekonatelný odpor (§§ 15, 16 zák. čís. 320/19, čl. II. bod II. vl. nař. čís. 362/1919). Nehledíc k těmto věcným podmínkám, vyžaduje se po stránce formální nezbytně, by manžel, proti němuž směřuje žádost za rozluku, byl k soudu obeslán do vlastních rukou se stejnopisem žádosti a s výslovným upozorněním, že dlužno předpokládati jeho souhlas se žádostí za rozluku, když se na soud nedostaví. Tento velící předpis (§ 16 b) zák. rozl.) byl však v tomto případě úplně pomínut, neboť, jak ze spisů zřejmo, nebyla obeslána stěžovatelka do vlastních rukou, nýbrž toliko její právní zástupce. Tím a další okolností, že jednacím rokem nebyl vůbec svolán, se stalo, že na soudě bylo jednáno pouze se zástupci stran, že tedy stěžovatelka nebyla vůbec slyšena a že její právní zástupce dokonce proti její vůli a bez jejího vědomí projevil souhlas s návrhem jejího manžela. Jelikož vadným postupem soudu první stolice byl porušen důležitý donucovací předpis rázu formálně práv-

ního, jeví se napadené usnesení a řízení jemu předcházející býti zmatečným, i bylo důvodné stížnosti vyhověti, jak shorá vyřčeno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dle jasného znění §u 16 a) zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. má soud o žádosti jednoho z manželů za rozlukou manželství, — po vydání rozlukového zákona soudně rozvedeného, — pokud žádost se opírá jen o nepřekonatelný odpor (§ 15 zák.), věc v nesporném řízení vyšetřiti a dáti manželům poučení o všech důsledcích rozluky a má vysloviti rozlukou, když nabude konaným šetřením přesvědčení, že mezi manžely jest vskutku nepřekonatelný odpor. Aby soud mohl získati vlastní přesvědčení o tomto důvodu rozluky, ustanovuje § 16 b) zák., že manžel, proti němuž žádost o rozlukou směřuje, má býti osobně obelán a musí mu býti obelání doručeno zároveň se stejnopisem žádosti do vlastních rukou s výslovným upozorněním, že by jeho nedostavení k jednání bylo vykládáno jako souhlas se žádostí o rozlukou. Z toho plyne, že zákon klade důraz na to, by soud sám jednáním s manžely přezkoumal, zda tvrzený nepřekonatelný odpor jest odůvodněn, a že souhlas druhého manžela se žádostí o rozlukou musí býti zcela jasný a soud musí z něho nabýti přesvědčení, že jest výsledkem důkladného rozvážení všech důsledků rozluky. Výslovný souhlas manželky s rozlukou nemohl v tomto případě býti nahrazen prohlášením jejího právního zástupce, že svoluje k rozluce, a dovolací rekurs snaží se mylně dolíčiti takové oprávnění z u s t a n o v e n í plné moci, pokud zmocňují právního zástupce jednak ku přijímání doručení za stranu, určených jí do vlastních rukou, jednak k zastupování strany i ve věcech, k nimž jinak zákon vyžaduje zvláštního zmocnění, neboť rozlukový zákon klade zvláštní důraz na to, aby soud svým vlastním jednáním se stranami se přesvědčil o oprávněnosti rozlukového důvodu a pravé vůli a zralé rozvaze druhého manžela při projevení souhlasu s rozlukou. Ani tvrzený dopis manželky jejímu právnímu zástupci, obsahující svolení k rozluce, nemohl by vyhověti požadavku zákona, zvláště když měl v něm býti souhlas k rozluce podmíněn tím, že manžel bude jí a dětem platiti výživné. Nebyla-li však manželka k jednání o žádosti manželově za rozlukou na den 15. ledna 1926 ustanovenému obelána do vlastních rukou s předepsaným poučením o následcích nedostavení se (§ 16 b) zák.), oznámila-li hned následujícího dne zvláštním podáním soudu, že její právní zástupce projevil za ní souhlas s rozlukou bez jejího vědomí a navrhla-li, by bylo ustanoveno nové jednání o žádosti za rozlukou a by k němu byla osobně předvolána, vyhovuje napadené usnesení zákonu a bylo dovolací rekurs jako nedůvodný zamítnouti.

Čís. 5901.

Pachtýř není podle zákona povinen vysazovati stromořadí. Zavázal-li se k tomu smlouvou, ale nesplnil-li jí v tomto směru, nejde o škod-